

LAKIVALIOKUNNAN MIETINTÖ 42/2010 vp

Hallituksen esitys pysäköinninvalvontaa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 10 päivänä marraskuuta 2010 lähettänyt lakivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen pysäköinninvalvontaa koskevan lainsäädännön uudistamiseksi (HE 223/2010 vp).

Toimenpideoite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä — toimenpideoitteen TPA 32/2007 vp yksityistä pysäköinninvalvontaa koskevaksi lainsäädännöksi (Sampsa Kataja /kok), joka on lähetetty valiokuntaan 25 päivänä lokakuuta 2007.

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta ja hallintovaliokunta ovat antaneet asiasta lausunnot (PeVL 57/2010 vp ja HaVL 31/2010 vp), jotka on otettu tämän mietinnön liitteiksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina
- lainsäädäntöneuvos Jaakko Rautio, oikeusministeriö

- lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, sisäasiainministeriö
- budjettisihteeri Niko Ijäs, valtiovarainministeriö
- hallinto-oikeustuomari Reijo Kostamo, Hämeenlinnan hallinto-oikeus
- ylitarkastaja Marko Peltonen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- lakimies Mika Hakamäki, Kuluttajavirasto
- kunnallistekniikan lakimies Petteri Aumala, Espoon kaupunki
- lakimies Jenny Koivisto, Suomen Kuntaliitto
- päälakimies Anu Kärkkäinen, Suomen Kiinteistöliitto ry
- Operations Manager Kirsi Alanne, Suomen Pysäköintiyhdistys ry
- professori Olli Mäenpää
- professori Matti Tolvanen.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- liikenne- ja viestintäministeriö
- korkein hallinto-oikeus
- Helsingin käräjäoikeus
- 24hPPartner / Contax Oy
- Suomen Asianajajaliitto.

Lisäksi valiokunta on saanut Suomen Haastemiehet JHL ry:ltä kirjallisen lausunnon.

HALLITUKSEN ESITYS JA TOIMENPIDEOITE

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi pysäköinninvalvontaa koskeva lainsäädäntö. Esityk-

sen tavoitteena on ennaltaehkäistä pysäköintivirheitä ja antaa entistä monipuolisemmat ja tehokkaat keinot puuttua niihin sekä parantaa kiin-

teistön omistajien ja haltijoiden mahdollisuuksia päättää kiinteistön käyttämisestä ottaen huomioon myös ajoneuvojen kuljettajien sekä omistajien ja haltijoiden oikeusturva.

Esitykseen sisältyvän julkista pysäköinninvalvontaa koskevan lakiehdotuksen mukaan pysäköinninvalvonnasta huolehtisivat poliisi sekä kunnallinen pysäköinninvalvoja ja pysäköinnintarkastaja, jos kunnassa on järjestetty kunnallinen pysäköinninvalvonta. Lain soveltamisalaan kuuluisivat pysäyttämistä, pysäköintiä ja pysäköintikiekkon käyttöä sekä joutokäyntiä koskevat rikkomukset.

Pysäköintivirheestä voitaisiin määrätä 20—80 euron suuruinen pysäköintivirhemaksu. Samasta jatkuvasta pysäköintivirheestä voitaisiin määrätä enintään kolme pysäköintivirhemaksua. Ajoneuvon voitaisiin kiinnittää sen liikuttamisen estävä rengaslukko, jos pysäköintivirhe on jatkunut kaksi vuorokautta tai jos samalla ajoneuvolla on tehty viisi pysäköintivirhettä, joista määrätty lainvoimaiset pysäköintivirhemaksut on maksamatta. Joutokäyntirikkomuksesta voitaisiin määrätä pysäköintivirhemaksu. Vähäisestä pysäköintivirheestä ja joutokäyntirikkomuksesta voitaisiin antaa huomautus tai luopua toimenpiteistä.

Pysäköintivirhemaksua ja rengaslukkoa koskevasta päätöksestä voitaisiin tehdä oikaisuvaatimus pysäköinninvalvojalle, jonka päätöksestä voisi hakea muutosta hallinto-oikeudessa. Tämän jälkeen muutosta voitaisiin hakea korkeimmassa hallinto-oikeudessa, jos se myöntää valitusluvan.

Esitykseen sisältyvän yksityistä pysäköinninvalvontaa koskevan lakiehdotuksen mukaan yksityisellä alueella ja maastossa voisi pysäköintiä

valvoa kiinteistön omistaja tai haltija, jotka voisivat myös siirtää oikeuden valvoa pysäköintiä muulle henkilölle. Yksityisestä pysäköinninvalvonnasta tulisi tehdä ilmoitus aluehallintovirastolle, joka voisi velvoitteiden vastaisesta menettelystä antaa pysäköintiä valvovalle huomautuksen, velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai kieltää toiminnan määrääjäksi.

Luvattomasta pysäköinnistä voitaisiin veloitaa valvontamaksu, jonka määrä saisi olla enintään sama kuin vastaavalla alueella tehdystä pysäköintivirheestä määrättävä pysäköintivirhemaksu. Samasta jatkuvasta luvattomasta pysäköinnistä voitaisiin veloittaa kolme valvontamaksua. Pysäköintiä koskevat ehdot ja valvontamaksu luvattoman pysäköinnin seuraamuksena olisi ilmoitettava selvästi havaittavalla ja yksiselitteisellä tavalla. Jollei valvontamaksua suoritettaisi vapaaehtoisesti, maksun saamiseksi olisi nostettava kanne käräjäoikeudessa.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettaviksi ympäristönsuojelulakia, ajoneuvojen siirtämisestä annettua lakia sekä hallinto-oikeuslakia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2011. Lakien täytäntöönpanon vaatimien toimien vuoksi lait voivat kuitenkin tulla voimaan aikaisintaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Toimenpidealoite

TPA 32/2007 vp. Toimenpidealoitteessa ehdotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin valmistellakseen yksityistä pysäköinninvalvontaa koskevan lain.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Julkinen pysäköinninvalvonta

Hallituksen esityksessä on kyse pysäköinninvalvontaa koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksesta. Hallituksen esitykseen sisälty-

vässä 1. lakiehdotuksessa säädetään julkisesta pysäköinninvalvonnasta. Muutoksia nykytilaan merkitsevät muun muassa ehdotukset pysäköintivirhemaksun korottamisesta sekä mahdollisuudesta puuttua jatkuvaan pysäköintivirheeseen samoin kuin mahdollisuudesta kiinnittää ajoneu-

voon sen liikuttamisen estävä rengaslukko. Taavoitteena on sekä ennalta ehkäistä pysäköintivirheitä että lisätä mahdollisuuksia puuttua niihin.

Lakivaliokunta pitää julkista pysäköinninvalvontaa koskevaa uudistusta tarpeellisena ja taroituksenmukaisena sekä puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä jäljempänä esitetyin huomauksin ja muutosehdotuksin.

Yksityinen pysäköinninvalvonta

Yksityisestä pysäköinninvalvonnasta ei ole tällä hetkellä erityisiä säännöksiä. Korkein oikeus on katsonut pysäköinnin riittävin opastetauluin varustetulle yksityiselle alueelle perustavan yksityisoikeudellisen sopimuksen, jonka perusteella opastetaulussa ilmoitettujen ehtojen vastaisesti pysäköinyt voidaan velvoittaa suorittamaan valvontamaksu (KKO 2010:23).

Hallituksen esitykseen sisältyvässä 2. lakiehdotuksessa ehdotetaan, että yksityisellä alueella tai maastossa voitaisiin järjestää yksityinen pysäköinninvalvonta, josta huolehtisi kiinteistön omistaja tai haltija. Oikeus pysäköinninvalvontaan voitaisiin siirtää kolmannelle. Lakiehdotuksen lähtökohta on kiinteistön omistajan tai haltijan oikeus määrätä kiinteistönsä käytöstä. Tieliikennelain (267/1981) 28 §:n 3 momentin mukaan pysäköiminen yksityisellä alueella on ilman kiinteistön omistajan tai haltijan lupaa kielletty. Lakiehdotuksen mukaan luvattomasta pysäköinnistä voitaisiin veloittaa valvontamaksu, joka ei saa olla rahamäärältään suurempi kuin vastaavalla alueella määrättävä pysäköintivirhemaksu. Valvontamaksun veloittaminen edellyttäisi, että pysäköintiä koskeva kielto tai määräys sekä valvontamaksun veloittaminen luvattoman pysäköimisen seurauksena ilmoitetaan yksiselitteisellä ja selvästi havaittavalla tavalla. Esityksen perusteluiden mukaan valvontamaksua voidaan pitää sopimusrikkomukseen perustuvana yksityisoikeudellisena seuraamuksena, sopimussakkona. Valvontamaksu ja pysäköintivirhemaksu olisivat valinnaisia seuraamuksia.

Hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa (PeVL 57/2010 vp) perustuslakivaliokunta katsoo, että yksityisessä pysäköinninval-

vonnassa on kysymys eduskunnan säätämiin lakeihin perustuvien säännösten tai niiden perusteella annettujen määräysten noudattamisen valvonnasta ja niiden rikkomisesta johtuvien seuraamusten määräämisestä. Perustuslakivaliokunta on aiempiin lausuntoihinsa ja oikeuskirjallisuuteen viitaten katsonut, että hallinnollisen seuraamuksen määräämiseen sisältyy perustuslain 124 §:ssä tarkoitettua merkittävää julkisen vallan käyttöä. Tämän vuoksi yksityinen pysäköinninvalvonta voidaan perustuslakivaliokunnan mukaan toteuttaa 2. lakiehdotuksessa ehdotetulla tavalla vain perustuslain 73 §:ssä säädettyssä järjestyksessä. Perustuslakivaliokunnan mielestä yksityisen pysäköinninvalvonnan toteuttamiselle ehdotetulla tavalla ei kuitenkaan ole sellaisia syitä, jotka puoltaisivat poikkeuslakimenettelyyn turvautumista. Tämän vuoksi 2. lakiehdotus tulee perustuslakivaliokunnan mukaan hylätä.

Perustuslakivaliokunnan lausunto ja siinä esitetyt näkökohdat huomioon ottaen lakivaliokunta pitää aiheellisena, että 2. lakiehdotus hylätään. Hallituksen esitykseen sisältyviin 1., 3. ja 5. lakiehdotukseen on tästä johtuen tarpeen tehdä jäljempänä ehdotettuja muutoksia.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki julkisesta pysäköinninvalvonnasta

Nimike. Koska lakivaliokunta ehdottaa 2. lakiehdotuksen hylkäämistä, on 1. lakiehdotuksen nimikkeestä aiheellista poistaa sana "julkisesta".

1 §. Soveltamisala. Pykälässä ei esitetä voimassa olevaa lakia vastaavasti säädettäväksi siitä, että kunnallista pysäköinninvalvontaa suorittavan tulee ilmoittaa poliisille, jos pysäköintivirhe on aiheuttanut tai voinut aiheuttaa vakavaa vaaraa tai haittaa. Hallintovaliokunta on esityksestä antamassaan lausunnossa (HaVL 31/2010 vp) pitänyt tärkeänä, että tällaisesta velvollisuudesta säädettäisiin vastakin. Hallintovaliokunnan mukaan poliisilla tulee tällöin olla myös mahdollisuus kirjoittaa rangaisusvaatimus, vaikka pysäköintivirhemaksu olisi

jo annettu. Tällöin pysäköintivirhemaksu olisi luonnollisesti peruutettava.

Esityksen perusteluista ilmenee, että tarkeitus on laajentaa pysäköintivirhemaksun käyttöalaa niin, että maksu voitaisiin antaa myös sellaisista pysäköintivirheistä, jotka ovat voineet haitata tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Tämän katsotaan osaltaan tukevan tavoitetta siitä, että pysäköintivirheiden valvonta olisi yhä enenevässä määrin kunnallisen pysäköinninvalvonnan eikä poliisin vastuulla, jotta poliisin resurssit voidaan entistä paremmin kohdentaa poliisitoiminnan ydinalueelle. Esitystä perustellaan myös sillä, että pysäköintivirhemaksun käyttö on sanktiovarmempaa, samoin kuin sillä, ettei pysäköintivirhemaksu siihen nyt esitetyn korotuksen jälkeen yleensä juuri ankaruudeltaan eroa sakosta. Saadun selvityksen mukaan sellaiset tapaukset, joissa pysäköintivirheestä olisi tuomittu liikenteen vaarantamista koskevien rangaistussäännösten nojalla, ovat myös ilmeisen harvinaisia.

Lakivaliokunta on edellä mainittujen seikkojen nojalla päätenyt hallituksen esityksessä esitetyn ratkaisun kannalle. On kuitenkin syytä korostaa, että vaikka kunnalliselle pysäköinninvalvojalle ei säädetä nimenomaista velvollisuutta ilmoittaa pysäköintivirheestä poliisille, tämä ei kuitenkaan estä tällaisen ilmoituksen tekemistä. Näin on aiheellista tehdä esimerkiksi silloin, jos pysäköintivirheeseen liittyy jokin toinen rangaistava teko. Lisäksi valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että estettä ei ole myöskään hakea pysäköintivirhemaksua koskevan päätöksen purkamista hallintolainkäyttölain (586/1996) 63 §:n nojalla. Kyseisen säännöksen mukaan päätös voidaan purkaa esimerkiksi, jos päätös perustuu ilmeisesti väärään lain soveltamiseen tai erehdykseen, joka on voinut olennaisesti vaikuttaa päätökseen, ja julkinen etu vaatii päätöksen purkamista. Hallintolainkäyttölain 6 §:n nojalla ylimääräisen muutoksenhaun voi tehdä se viranomainen, joka valvoo kyseistä julkista etua. Pysäköintivirhemaksua koskevan päätöksen purkamista voi siten hakea poliisi. Päätöksen purkamisen jälkeen ei olisi estettä käsitellä pysäköintivirheasia rikosprosessuaalisessa menet-

telyssä. Edellä esitetyn valossa tätä voidaan pitää riittävänä jälkikäteisen puuttumisen muotona.

2 §. Soveltamisalan rajoitukset. Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan pysäköintivirhemaksua ei saa määrätä, jos pysäköintivirheestä veloitetaan 2. lakiehdotuksessa tarkoitettu valvontamaksu. Koska lakivaliokunta ehdottaa 2. lakiehdotuksen hylkäämistä, kyseinen kohta tulee poistaa. Tällöin hallituksen esityksen 2 kohta muuttuu 1 kohdaksi ja 3 kohta 2 kohdaksi.

Koska lakivaliokunta ehdottaa 2. lakiehdotuksen hylkäämistä, pykälän 2 momentista tulee poistaa viittaus siihen, jolle on siirretty oikeus huolehtia pysäköinninvalvonnasta kiinteistöllä.

3 §. Pysäköintivirhemaksu. Pykälän 1 momenttiin on tehty vähäisiä teknisiä ja kielellisiä korjauksia. Momentissa säädetyn asetuksenantovaltuuden osalta valiokunta viittaa 23 §:n yhteydessä esitettyyn.

4 §. Rengaslukko. Pykälän 3 momentin mukaan rengaslukon käyttämisestä aiheutuneista kustannuksista määrätään kiinteä euromääräinen korvaus, joka perustuu kunnan osalta kunnallisen viranomaisen hyväksymään taksaan ja poliisin osalta valtion maksuperustelakiin (150/1992). Korvauksen suuruus riippuu siten siitä, onko korvaus kunnan vai valtion viranomaisen määräämä. Selvyyden vuoksi lakivaliokunta toteaa, että esitetyn sääntelyn tarkoitus on, että rengaslukon käyttämisestä aiheutuneet todelliset kustannukset korvataan. Saadun selvityksen mukaan sääntely vastaa ajoneuvojen siirtämiskustannuksia koskevaa ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (828/2008) 10 §:n 1 momenttia. Ajoneuvon siirtäminen on eräissä tapauksissa rinnakkainen vaihtoehto rengaslukon käyttämiselle.

7 §. Päätöksen sisältö. Pysäköintivirhemaksua koskevassa päätöksessä on pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan mainittava kuljettajan henkilötiedot tai ajoneuvon yksilöimiseksi tarvittavat tiedot. Kuljettajan henkilötiedot voidaan kuitenkin mainita lähinnä silloin, kun hänet on tavattu

ajoneuvon luota. Selkeyssyistä valiokunta ehdottaa kohtaa muutettavaksi niin, että päätöksessä on mainittava tiedossa olevan kuljettajan henkilötiedot ja ajoneuvon yksilöimiseksi tarvittavat tiedot.

9 §. Vastuu pysäköintivirhemaksusta ja rengaslukkokorvauksista. Pysäköintivirhemaksun ja rengaslukkokorvauksen suorittamisesta vastaa pykälän mukaan pysäköintivirheen tehnyt kuljettaja ja virheellisesti pysäköidyn ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja tai haltija. Viimeksi mainitut voivat vapautua vastuusta, jos he saattavat todennäköiseksi, että ajoneuvo oli pysäköintivirheen tapahtuessa luvattomasti käytössä tai että seuraamuksen määräämiselle ei ollut perusteita. Ehdotus vastaa voimassa olevan lain säännöstä.

Perustuslakivaliokunta on esityksestä antamassaan lausunnossa kiinnittänyt huomiota siihen, että omistajan tai haltijan ei kuitenkaan ole oikaisu- ja muutoksenhakukeinoin mahdollista vapautua maksuvelvollisuudesta, vaikka hän osoittaisi jonkun muun syyllistyneen pysäköintivirheeseen. Vastuusta vapautuakseen hänen on saatettava todennäköiseksi, että ajoneuvo oli luvattomasti kuljettajan käytössä. Perustuslakivaliokunnan mukaan näin asetettu näyttövelvollisuus on perustuslain 21 §:ään sisältyvän syytömysolettaman vastainen, minkä vuoksi ehdotettua säännöstä on muutettava niin, että omistaja tai haltija on vastuusta vapaa saattaessaan todennäköiseksi, ettei ole itse pysäköinyt ajoneuvoa väärin. Tämä on edellytyksenä lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Perustuslakivaliokunnan huomautuksen vuoksi lakivaliokunta ehdottaa pykälän 2 momentin luvatonta käyttöä koskevan edellytyksen muuttamista niin, että ajoneuvon omistaja tai haltija on vastuusta vapaa, jos hän saattaa todennäköiseksi, että hän ei tehnyt pysäköintivirhettä.

12 §. Kunnallisen pysäköinninvalvojan ja tarkastajan kelpoisuusvaatimukset ja virkasuhde. Suomessa on vuoden 2011 alusta lukien otettu oikeustieteen maisterin tutkinnon rinnalle uusi

kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto. Uusi tutkinto ei kuitenkaan anna vastaavia tietoja Suomen oikeusjärjestyksestä kuin nykyinen oikeustieteen maisterin ja sitä vastaavat aiemmat ylemmät oikeustieteen tutkinnot, eikä uusi tutkinto siten sellaisenaan anna pätevyyttä niihin tehtäviin, joihin edellytetään oikeustieteen maisterin tutkintoa. Lakivaliokunta ehdottaa pykälän 1 momentin tarkistamista edellä esitetyn huomioon ottamiseksi.

Esityksen valiokuntakäsittelyssä on noussut esiin kysymys siitä, onko vaatimus oikeustieteellisestä tutkinnosta asianmukainen. Valiokunta toteaa, että sen lisäksi, että pysäköinninvalvojan tehtävänä on johtaa ja valvoa pysäköinnintarkastajia, pysäköinninvalvoja toimii käytännössä muutoksenhakuasteena käsitellessään voimassa olevan lain mukaisia vastalauseita ja esityksessä tarkoitettuja oikaisuvaatimuksia. Jos kunnallinen pysäköinninvalvonta on järjestetty, pysäköintivirheestä tehdyn oikaisuvaatimuksen ratkaisee kunnallinen pysäköinninvalvoja riippumatta siitä, onko pysäköintivirhemaksun antanut pysäköinnintarkastaja vai poliisi. Valiokunnan mukaan pysäköinninvalvojalla on oikeusturvasyistä oltava asianmukainen koulutus mainittujen asioiden käsittelemiseen. Edellä esitettyyn viitaten valiokunta tukee esityksen mukaista ratkaisua.

15 §. Oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimuksen käsittelyssä noudatetaan esityksen perusteluissa mainituin tavoin muun muassa hallintolain (434/2003) 7 a luvun säännöksiä. Hallintolain 49 f §:ssä säädetään oikaisuvaatimuksen käsittelevälle viranomaiselle toimivalta kieltää tai keskeyttää päätöksen täytäntöönpano. Selvyyden vuoksi lakivaliokunta toteaa, että tämä merkitsee muun muassa oikeutta määrätä rengaslukko irrotettavaksi.

16 §. Valitus. Pykälän 2 momentin mukaan hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Voimassa olevan lain mukaan pysäköintivirhemaksuasioista ei saa valittaa korkeimpaan hallinto-

oikeuteen. Valituskieltoa on perusteltu pysäköintivirhemaksun periaatteellisen ja käytännöllisen merkityksen pienuudella. Nyt esitettyä valituslupajärjestelmän käyttöönottoa perustellaan etenkin sillä, että pysäköintivirhemaksuasioita on määrällisesti varsin paljon ja käytännössä voi esiintyä tilanteita, joissa oikeuskäytännön yhtenäisyyden kannalta voi esiintyä tilanteita, joissa olisi tarvetta ylimmän oikeusasteen kannanotolle.

Perustuslakivaliokunta on esityksestä antamassaan lausunnossa todennut aiempiin lausuntoihinsa viitaten, ettei se ole pitänyt valituslupajärjestelmää sinänsä perustuslain 21 §:n vastaisena. Toisaalta valituslupajärjestelmä on perustuslakivaliokunnan mukaan hallintolainkäytössä poikkeuksellinen järjestely, ja valiokunta on katsonut, ettei pääsäännöstä valittaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle tule kevyin perusteluin poiketa. Perustuslakivaliokunta on nyt tarkoitetuissa asioissa pitänyt kaksivaiheista muutoksenhakumenettelyä ennen korkeinta hallinto-oikeutta oikeusturvan kannalta riittävänä, kun otetaan huomioon muutoksenhaun kohteena olevien päätösten merkittävyys ja laatu. Perustuslakivaliokunnan mukaan merkitystä on myös sillä, että korkeimman hallinto-oikeuden on myönnettävä valituslupa, jos siihen on jokin hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentissa määritelty peruste.

Lakivaliokunta kannattaa, että pysäköintivirhemaksuasioissa luovutaan voimassa olevaan lakiin sisältyvästä valituskiellosta ja otetaan käyttöön valituslupajärjestelmä siinä muodossa kuin esityksessä esitetään.

21 §. Pysäköinninvalvonnassa käytettävä ajoneuvo. Pysäköinninvalvonnassa käytettävään ajoneuvoon sovelletaan, mitä tieliikennelain 48 §:n 4 momentissa säädetään liikennevalvonnassa käytettävästä ajoneuvosta. Viitatussa säännöksessä säädetään niistä poikkeustilanteista, joissa eräät viranomaiset tai tietöitä tekevät saavat poiketa liikennesäännöistä, kuten pysäyttää tai pysäköidä kyseisten säännösten vastaisesti.

Esityksen valiokuntakäsittelyssä on tuotu esiin, että haastemiehillä tulisi olla virkatehtävää suorittaessaan oikeus pysäköidä pysäköinti-kieltoalueelle. Saadun selvityksen mukaan esityksen tarkoituksena ei ole ollut tieliikennelain liikennesääntöjen, vaan seuraamusjärjestelmän kehittäminen. Tämän vuoksi tieliikennelain säännösten noudattamista koskevia säännöksiä ei ole selvitetty esityksen valmistelun yhteydessä. Edellä esitetty huomioon ottaen lakivaliokunta katsoo, ettei haastemiesten pysäköintioikeutta koskevaa muutosta ole mahdollista toteuttaa nyt käsiteltävänä olevan esityksen eduskuntakäsittelyn yhteydessä.

23 §. Tarkemmat säännökset. Pykälässä säädetään asetuksella säädettävistä seikoista. Asetuksenantovaltuudet olisivat sisäasiainministeriöllä. Myös laissa säädettyä pysäköintivirhemaksua korkeamman pysäköintivirhemaksun määrästä säädettäisiin 3 §:n 1 momentin mukaan sisäasiainministeriön asetuksella.

Hallintovaliokunta esittää lausunnossaan, että tarkempia säännöksiä 3 §:n 1 momentissa ja 23 §:n 2—5 kohdassa tarkoitetuista seikoista antaisi valtiovarainministeriö, koska kuntahallinto ja kuntatalous kuuluvat nykyisin kyseisen ministeriön toimialaan. Sen sijaan asetuksenantovaltuus 23 §:n 1 momentissa tarkoitetuista rengaslukolta vaadittavista ominaisuuksista kuuluisi liikenne- ja viestintäministeriölle, joka puolestaan vastaa tieliikennettä ja liikenneväyliä koskevista määräyksistä.

Lakivaliokunnan saaman selvityksen mukaan asetuksenantovaltuuksissa tarkoitettut asiat eivät kuulu luontevasti valtiovarainministeriön eivätkä liikenne- ja viestintäministeriön toimialaan. Kyseiset ministeriöt ovat myös vastustaneet asetuksenantovaltuuksien siirtämistä niille siten kuin hallintovaliokunnan lausunnossa on esitetty. Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta kannattaa asetuksenantovaltuuksia koskevan sääntelyn hyväksymistä hallituksen esittämässä muodossa, joka myös vastaa voimassa olevaa sääntelyä.

3. Laki ympäristönsuojelulain 116 §:n muuttamisesta

116 §. Voimassa olevan pykälän 4 momenttia esitetään muutettavaksi niin, että siinä viitataan 1. lakiehdotuksessa tarkoitettuun lakiin. Lakivaliokunta on edellä ehdottanut, että 1. lakiehdotuksen nimikkeestä poistetaan sana "julkisesta". Myös nyt käsiteltävänä olevaan momenttiin sisältyvään viittaukseen on tarpeen tehdä vastaava muutos.

4. Laki ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain 5 ja 11 §:n muuttamisesta

5 §. Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella. Koska lakivaliokunta ehdottaa 2. lakiehdotuksen hylkäämistä, pykälän 2 momentista tulee poistaa viittaus siihen, jolle on siirretty oikeus huolehtia pysäköinninvalvonnasta kiinteistöllä.

5. Laki hallinto-oikeuslain 12 b §:n muuttamisesta

12 b §. Lakivaliokunta ehdottaa pykälän 1 momentin 1 kohtaan vastaavaa muutosta kuin edellä 3. lakiehdotuksen 116 §:n 4 momenttiin.

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

(poist.) pysäköinninvalvonnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
(Kuten HE)

Toimenpidealoite

Toimenpideoitteessa TPA 32/2007 vp ehdotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin valmistellakseen yksityistä pysäköinninvalvontaa koskevan lain. Toimenpideoitteen mukaan valvontamaksun maksuvelvollisuus perustuu maanomistajan tai maan haltijan ja ajoneuvon pysäköijän (kuljettajan) väliseen sopimukseen, jonka syntyperusteena on se, että pysäköijä hyväksyy kylteissä selkeästi asetetut pysäköintiehdot pysäköimällä ajoneuvonsa ko. alueelle. Koska lakivaliokunta ehdottaa perustuslakivaliokunnan lausuntoon viitaten vastaaville lähtökohdille perustuvan 2. lakiehdotuksen hylkäämistä, valiokunta ehdottaa toimenpideoitteen hylkäämistä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella lakivaliokunta ehdottaa,

että 1. ja 3.—5. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset),

että 2. lakiehdotus hylätään ja

että toimenpideoite TPA 32/2007 vp hylätään.

2 §

Soveltamisalan rajoitukset

Pysäköintivirhemaksua ei saa määrätä, jos:
(1 kohta *poist.*)

(1 ja 2 kohta kuten HE:n 2 ja 3 kohta)

Jos pysäköintivirhe on tehty yksityisellä alueella tai maastossa, pysäköintivirhemaksua ei saa määrätä eikä rengaslukkoa käyttää ilman kiinteistön omistajan tai haltijan (*poist.*) pyyntöä tai valtuutusta.

3 §

Pysäköintivirhemaksu

Pysäköintivirhemaksu on pysäköintivirheen laadusta riippumatta 20 euroa. Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää korkeammasta pysäköintivirhemaksusta kunnassa tai sen osassa, jos liikennetiheys, paikoitustilojen niukkuus, pysäköintivirheiden määrä, (*poist.*) liikenteen sujuvuus tai muut liikenteelliset syyt sitä vaativat. *Pysäköintivirhemaksun* enimmäismäärä on 60 euroa. Jos kunnan eri osissa peritään erisuuruista pysäköintimaksua, pysäköintivirhemaksun enimmäismäärä on kuitenkin 80 euroa siinä osassa, jossa pysäköintimaksu on suurin. *Jos* kunnallinen pysäköinninvalvonta on järjestetty, sisäasiainministeriön on ennen asetuksen antamista pyydettävä lausunto kunnalta ja tarvittaessa asianomaiselta poliisilaitokselta.

(2—4 mom. kuten HE)

4—6 §
(Kuten HE)

7 §

Päätöksen sisältö

Pysäköintivirhemaksua koskevassa päätöksessä on mainittava:

(1 kohta kuten HE)

2) *tiedossa olevan* kuljettajan henkilötiedot ja ajoneuvon yksilöimiseksi tarvittavat tiedot;

(3—7 kohta kuten HE)

(2 ja 3 mom. kuten HE)

8 §

(Kuten HE)

9 §

Vastuu pysäköintivirhemaksusta ja rengaslukkokorvauksista

(1 mom. kuten HE)

Pysäköintivirheen johdosta määrätystä pysäköintivirhemaksusta vastaa myös ajoneuvon rekisteriin merkitty omistaja tai haltija. Ajoneuvon omistaja tai haltija on kuitenkin vastuusta vapaa, jos hän saattaa todennäköiseksi, että *hän ei tehnyt pysäköintivirhettä* tai että pysäköintivirhemaksun määräämiselle ei ollut edellytyksiä.

(3 mom. kuten HE)

10 ja 11 §
(Kuten HE)

12 §

Kunnallisen pysäköinninvalvojan ja tarkastajan kelpoisuusvaatimukset ja virkasuhde

Kunnallisen pysäköinninvalvojan kelpoisuusvaatimuksena kunnassa on *muu* oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto *kuin kansainvälisen ja vertailevan oikeustieteen maisterin tutkinto* ja perehtyneisyys liikennekysymyksiin.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

13—26 §
(Kuten HE)

3.

Laki

ympäristönsuojelulain 116 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (86/2000) 116 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1100/2002, seuraavasti:

116 §

Rangaistussäännökset

pysäköintivirhemaksu siten kuin (*poist.*) pysäköinninvalvonnasta annetussa laissa (/) säädetään.

Moottorikäyttöisen ajoneuvon joutokäyntiä koskevan kiellon rikkomisesta voidaan määrätä

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

4.

Laki

ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain 5 ja 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (828/2008) 5 § ja 11 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella

den vuorokauden kuluttua alueen omistajan tai haltijan (*poist.*) perustellusta pyynnöstä.
(3—5 mom. kuten HE)

(1 mom. kuten HE)

Jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti yksityiselle alueelle tai maastoon, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja suorittaa lähi- tai varastosiirron kah-

11 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

5.

Laki

hallinto-oikeuslain 12 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hallinto-oikeuslain (430/1999) 12 b §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 675/2006, seuraavasti:

12 b §

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Hallinto-oikeuden päätösvaltaisuus yksijäsenisenä

Hallinto-oikeus on päätösvaltainen myös yksijäsenisenä ratkaistaessa muutoksenhakuasiaa, jossa on kysymys:

1) (*poist.*) pysäköinninvalvonnasta annetun lain (/) tai joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain (469/1979) soveltamisesta;

Helsingissä 3 päivänä maaliskuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Janina Andersson /vihr	Outi Mäkelä /kok
vpj.	Anna-Maja Henriksson /r	Raimo Piirainen /sd
jäs.	Esko Ahonen /kesk	Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
	Kalle Jokinen /kok	Mauri Salo /kesk
	Oiva Kaltiokumpu /kesk	Kari Uotila /vas
	Ilkka Kantola /sd	Mirja Vehkaperä /kesk
	Sampsa Kataja /kok	Lasse Virén /kok.
	Jari Larikka /kok	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Tuokila.